

JUDr. ROBERT PELIKÁN, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne: 24. 2. 2017
Čj. MSP-151/2016-OJD-SPZ/2
Počet listů: 4
Přílohy: 1

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. M. I. G., roz. D., nar. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: kopie trestního spisu Obvodního ředitelství policie Praha IV č. j. OR II-552/TČ-2011-001272 s vloženou kopií usnesení nejvyššího státního zástupce ze dne 20.11.2015, sp. zn. 1 NZA 1110/2015

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu podávám v neprospěch obviněného M. I. G., roz. D.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28.04.2015, sp. zn. 7 To 156/2015, které nabylo právní moci téhož dne.

Městský soud v Praze jako soud stížnostní rozhodl usnesením ze dne 28.04.2015, sp. zn. 7 To 156/2015 tak, že podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu zamítl jako nedůvodnou stížnost státní zástupkyně proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 26.02.2015, č. j. 9 T 33/2015-141, kterým byla podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu vrácena věc obv. M. I. G., roz. D., nar., stíhaného pro zločin loupeže dle § 173 odst. 1 tr. zákoníku, státnímu zástupci k došetření.

Průběh trestního řízení v dané věci, předcházející vydání shora citovaných rozhodnutí, lze v podstatných rysech rekapitulovat následovně:

Policejní orgán dne 31.05.2011 vydal usnesení č. j. ORII-5552-36/TČ-2011, kterým bylo podle § 160 odst. 1 tr. řádu zahájeno trestní stíhání obviněného, vystupujícího pod osobními údaji R.

Č., nar., státního příslušníka Slovenské republiky, pro spáchání zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že:

dne 3. 5. 2011 kolem 09.32 hod., v Praze 2, Tylovo náměstí 3, vstoupil do pobočky GE Money Bank a.s., přistoupil k pokladně č. 1, na pult položil krabičku o velikosti 10 x 5 x 5 cm, na které byl viditelně umístěn kovový plíšek a drátek a pokladní M. Š., nar., sdělil, že se jedná o přepadení, krabička je bomba a že chce peníze a ona má na to 5 vteřin, tudíž pokladní ze strachu vydala finanční hotovost ve výši 58.200 Kč, kterou obviněný převzal s tím, zda je to všechno, a po kladné odpovědi z banky odešel a tímto jednáním způsobil škodu spol. GE Money Bank, a.s., se sídlem Praha 4, Vyskočilova 1422/1A.

Obviněný po celou dobu přípravného řízení, počínaje jeho zadržením dne 31.05.2011, vůči orgánům činným v trestním řízení prokazoval svou totožnost občanským průkazem Slovenské republiky, vydaným na jméno R. Č., nar., přičemž fotografie na tomto průkazu totožnosti souhlasila s fyzickou podobou obviněného. Na obviněného podala státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2 dne 10.08.2011 obžalobu pro uvedený skutek k Obvodnímu soudu pro Prahu 2. Tento soud v hlavním líčení dne 07.09.2011 vyhlásil pod sp. zn. 8 T 205/2011 rozsudek, jímž byl obviněný uznán vinným uvedeným skutkem a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání dvou roků, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání čtyř let, dále k trestu vyhoštění na dobu 5 roků. Dle § 228 odst. 1 tr. řádu byl obviněný povinen uhradit poškozené spol. GE Money Bank, a.s., škodu ve výši 58.200,-Kč. Obviněný, který byl přítomen u hlavního líčení, jakož i státní zástupce se po vyhlášení rozsudku vzdali práva odvolání, rozsudek ve výrocích o vině a o trestu tím nabyl právní moci téhož dne.

Po vyhotovení rozsudku a jeho zaslání obviněnému na adresu, uvedenou v průkazu totožnosti znějícím na jméno R. Č., obdržel Obvodní soud pro Prahu 2 sdělení od R. Č., že se za jeho osobu vydával někdo jiný a on sám se žádného trestného činu nedopustil ani se neúčastnil trestního řízení vedeného v České republice.

Následným policejním šetřením bylo tvrzení R.Č. shledáno jako pravdivé, proto byl podán návrh na obnovu řízení, o jejímž povolení Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl usnesením ze dne 08.06.2012, č. j. 8 T 205/2011-194, za současného zrušení shora citovaného rozsudku a vrácení věci státnímu zástupci k došetření. V odůvodnění usnesení o povolení obnovy řízení soud uvedl, že po vyhlášení rozsudku se na základě daktyloskopického zkoumání došlo ke zjištění, že za osobu R.Č. se po celou dobu trestního řízení vydával M. I. G., roz. D., státní občan Ukrajinské republiky.

Policejní orgán následně několika způsoby ověřil pravou totožnost obviněného a po zjištění, že pravými osobními údaji obviněného je jméno M. I. G., roz. D. a datum narození, založil o opravě osobních údajů obviněného záznam do trestního spisu. Státní zástupkyně podala dne 11.02.2015 na téhož obviněného, označeného tentokrát již jeho skutečnými osobními údaji, opět obžalobu k Obvodnímu soudu pro Prahu 2.

Obvodní soud pro Prahu 2 usnesením ze dne 26.02.2015, č. j. 9 T 33/2015-141, vrátil věc státnímu zástupci k došetření dle § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu. Z odůvodnění tohoto usnesení vyplývá, že soud I. stupně dospěl k závěru, že uvedená obžaloba byla podána na osobu jménem M.I.G., přičemž tato osoba není formálně trestně stíhána, neboť trestní stíhání v dané věci bylo zahájeno proti osobě R. Č.. Ten je však konkrétní fyzickou osobou, státním příslušníkem Slovenské republiky, přičemž jeho trestní stíhání dosud nebylo zastaveno. Úřední záznam

o opravě osobních údajů obviněného soud shledal nedostatečným, a považuje za nutné rozhodnout o zastavení trestního stíhání R.Č. a následně o zahájení trestního stíhání M.I. G.. Tento postup by však dle soudu znamenal opětovné vedení vyšetřování proti osobě, která si jím již jednou „prošla“, neboť to byl právě obviněný G., kdo byl vazebně stíhán, přítomen u hlavního líčení a následně odsouzen. Dle soudu I. stupně je tak namísto spíše vydání opravného usnesení o zahájení trestního stíhání, v němž by byly opraveny osobní údaje obviněného G.. Tím by byl napraven vytýkaný nedostatek a obviněným a obžalovaným by byla jedna osoba označená shodnými osobními údaji.

Proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 podala státní zástupkyně stížnost, kterou Městský soud v Praze již citovaným usnesením ze dne 28.04.2015, sp. zn. 7 To 156/2015, jako nedůvodnou zamítl. Stížnostní soud odmítl jako nesprávný názor státní zástupkyně, že k opravě osobních údajů, uvedených v usnesení o zahájení trestního stíhání, postačí úřední záznam policejního orgánu, založený do trestního spisu. Dle názoru stížnostního soudu je třeba nejprve zahájit trestní stíhání M.I.G., roz. D. a k tomuto skutku jej vyslechnout, přičemž úkony provedené po zahájení úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3 tr. řádu není třeba všechny znovu opakovat.

Soud I. stupně i stížnostní soud argumentovaly tak, že v důsledku záměny totožnosti obviněného G., roz. D., který se před orgány činnými v trestním řízení úspěšně vydával za R. Č., nebylo pravomocně zahájeno trestní stíhání obv. G. a oprava jeho osobních údajů učiněná formou záznamu do trestního spisu není dostatečná. S tímto názorem nelze souhlasit, a to z následujících důvodů.

Trestním stíháním se podle § 12 odst. 10 tr. řádu rozumí úsek řízení od zahájení trestního stíhání až do právní moci rozsudku, případně jiného rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení ve věci samé.

Podle § 160 odst. 1 tr. řádu nasvědčují-li prověřováním podle § 158 zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného (...). Výrok usnesení o zahájení trestního stíhání musí obsahovat popis skutku, ze kterého je tato osoba obviněna, aby nemohl být zaměněn s jiným, zákonné označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován; obviněný musí být v usnesení o zahájení trestního stíhání označen stejnými údaji, jaké musí být uvedeny o osobě obžalované v rozsudku (§ 120 odst. 2).

Podle § 120 odst. 2 tr. řádu musí být obžalovaný v rozsudku označen údajem svého jména a příjmení, dne a místa narození, svého zaměstnání a bydliště, popřípadě jinými údaji potřebnými k tomu, aby nemohl být zaměněn s jinou osobou (...).

Podle ustanovení § 188 odst. 1 písm. e) trestního řádu po předběžném projednání obžaloby soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření, je-li toho třeba k odstranění závažných procesních vad přípravného řízení, které nelze napravit v řízení před soudem, nebo k objasnění základních skutkových okolností, bez kterých není možné v hlavním líčení ve věci rozhodnout, a v řízení před soudem by takové došetření bylo v porovnání s možnostmi opatřit takový důkaz v přípravném řízení spojeno s výraznými obtížemi nebo by zřejmě bylo na újmu rychlosti řízení.

Podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu nadřízený orgán zamítne stížnost, není-li důvodná.

Usnesení o zahájení trestního stíhání má zásadně dvojí význam: jednak vymezuje skutek, pro který se trestní stíhání vede, neboť pouze pro tento skutek může být později podána obžaloba (§ 176 odst. 2 tr. řádu) a pouze o tomto skutku může soud rozhodovat (§ 220 odst. 1 tr. řádu); jednak určí osobu, proti níž se trestní stíhání vede a která se doručením usnesení o zahájení trestního stíhání stává obviněným (§ 32 tr. řádu).

Obviněný se doručením usnesení o zahájení trestního stíhání stává jedním ze subjektů procesněprávního vztahu. V rámci tohoto vztahu jsou obviněnému přiznána práva a ukládány povinnosti, a to za účelem dosažení cíle trestního řízení, tedy prošetření skutku a odhalení pachatele tohoto skutku. Trestní právo procesní lze vnímat jako nástroj nezbytný k realizaci vzájemných práv a povinností v rámci hmotněprávního poměru státu a pachatele trestného činu, jehož podstatným obsahem je právo státu na odsouzení a potrestání pachatele a povinnost pachatele se těmto opatřením podřídit.

Požadavek na jednoznačné označení totožnosti obviněného, který plyne z § 160 odst. 1 tr. řádu ve spojení s § 120 odst. 2 tr. řádu, má s ohledem na shora uvedené postuláty následující důvody:

- 1) určení osoby, které jsou v rámci procesněprávního vztahu přiznávána práva a ukládány povinnosti,
- 2) zabezpečení potřebné možnosti komunikace mezi orgány činnými v trestním řízení a obviněným,
- 3) předcházení nežádoucí záměny osoby obviněného s osobou jinou.

Zachování uvedených podmínek lze zabezpečit nejsnadněji označením osoby jejími základními osobními údaji, uvedenými v § 120 odst. 2 tr. řádu, kterými bývá zpravidla totožnost obviněného jednoznačně určena. Naopak to však neznamená, že musí být přesně známo skutečné jméno a příjmení obviněného a jeho další osobní údaje – podstatná je určitá fyzická identita obviněného, byť vystupuje v trestním řízení pod jiným než vlastním jménem nebo je jinak označen (srov. Šámal, P. a kol. *Trestní řád. Komentář*. 7. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013 s. 1408 [komentář k § 91 tr. řádu]). Tento závěr vyplývá i ze shora nastíněného výkladu: trestní stíhání se vede proti konkrétní fyzické osobě, nikoli proti jejímu jménu, příjmení či jiným osobním údajům. Určení subjektu procesněprávního vztahu není odvislé od údajů o totožnosti jako vnějších znaků osoby, které s ní jsou podle zákonem stanovených principů spojeny pro účely její identifikace ve vztazích, které navazuje s vnějším světem, ale od fyzické podstaty této osoby.

V případech, kdy obviněný záměrně vystupuje v trestním řízení pod osobními údaji jiné osoby, nebo je v důsledku pochybení orgánů činných v trestním řízení jinak označen, je třeba zkoumat, zda tímto nedopatřením došlo v rámci trestního řízení k podstatnému porušení podmínek ad 1) až 3) shora. Podstatou je skutečnost, zda je právě proti této osobě, nehledě na osobní údaje, pod kterými vystupuje, účinně zahájeno trestní stíhání (doručením usnesení dle § 160 odst. 1 tr. řádu), neboť od tohoto okamžiku může vykonávat svá práva obviněného a mohou jí být reálně (byť třeba pod nesprávnými osobními údaji) ukládány povinnosti. Není pak pochyb o tom, že tato práva může určitá fyzická osoba vykonávat pod skutečným i fiktivním jménem (nebo dokonce i bez jmenného označení, není-li jí možno žádné osobní údaje s ohledem na stav zjištěných informací přiřadit) a stejně tak je možno jí ukládat povinnosti, aniž zná orgán činný v trestním řízení její pravou totožnost.

K tomuto závěru dospěl též Nejvyšší soud v usnesení ze dne 28.03.2001, sp. zn. 7 Tz 40/2001, který se primárně zabýval okolností nabytí právní moci rozhodnutí v trestním řízení, která jsou doručena osobám vystupujícím pod jinou než vlastní identitou. Nejvyšší soud zdůraznil, že primárním hlediskem je fyzická identita konkrétní osoby, nikoli osobní údaje, pod kterými vystupuje. Pokud se obviněný vydává za jinou osobu, ale rozhodnutí je vyhlášeno a doručeno obviněnému ve smyslu jeho fyzické identity, nabývá rozhodnutí právní moci a okolnost, že obviněný vystupoval pod cizím jménem, není relevantní a nemá pro otázku právní moci a vykonatelnosti rozhodnutí význam. Opačně by tomu bylo pouze v případě, kdyby se za obviněného vydávala jiná osoba, které je vyhlášeno a doručeno rozhodnutí namísto toho, aby bylo vyhlášeno a doručeno skutečnému obviněnému. Skutečnost, že obviněný v průběhu trestního řízení vystupuje pod osobními údaji cizí osoby, neporušuje žádné z procesních ustanovení včetně § 120 odst. 2 tr. řádu. *Per argumentum a maiori ad minus* lze dojít k závěru, že co platí o rozhodnutích v trestním řízení, která nabývají formálně právní moci, platí analogicky i o dalších úkonech činěných vůči osobě obviněného v trestním řízení: úkony jsou vůči obviněnému účinné a uplatněné v souladu s trestním právem, jsou-li činěny vůči osobě fyzicky identické s osobou, již bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání nehledě na osobní údaje, pod nimiž aktuálně vystupuje.

Opačný názor, byť předběžně, vyjádřil Nejvyšší soud v usnesení ze dne 24.10.2001, sp. zn. 5 Tz 239/2001. V tomto případě se zabýval pouze právní mocí meritorního rozhodnutí v trestním řízení a zaujal stanovisko, že osobní údaje obviněného jsou součástí výroku rozhodnutí, který mění práva a povinnosti v hmotněprávní rovině osoby nesoucí právě tyto osobní údaje, které jsou ve výroku rozhodnutí uvedeny, a nikoho jiného. Z toho důvodu senát Nejvyššího soudu postoupil věc k rozhodnutí velkému senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu, který však žádný závěr nepřijal z důvodu zpětvzetí stížnosti pro porušení zákona ministrem spravedlnosti, které vzal na vědomí usnesením ze dne 13.12.2001, sp. zn. 15 Tz 281/2001.

Přezkoumáním průběhu trestního řízení, jak bylo nastíněno shora, lze dojít k závěru, že postupem, kdy se obviněný G. vydával úmyslně za jinou osobu a orgány činné v trestním řízení toto „zastírací jednání“ neodhalily, nedošlo k žádnému porušení zásad vytyčených výše ani k porušení práva na obhajobu obv. G., jak (být místy jen implicitně) naznačily Obvodní soud pro Prahu 2 a Městský soud v Praze ve shora citovaných usneseních. Orgány činné v trestním řízení postupovaly po celou dobu trestního stíhání vůči jedné konkrétní fyzické osobě obv. G., kterou však v důsledku jeho vlastního úmyslného jednání označovaly nesprávnými osobními údaji R.Č.. Veškerá rozhodnutí (s výjimkou písemného vyhotovení rozsudku, po jehož doručení se teprve na záměnu totožnosti osob přišlo) byla doručována právě obviněnému G. a nikomu jinému; tentýž člověk se v přípravném řízení ke spáchání skutku doznal, byl vzat do vazby a účastnil se osobně hlavního líčení spolu s obhájcem, který byl z důvodu nutné obhajoby ustanoven. Z těchto důvodů je nutné konstatovat, že postupem orgánů činných v předmětném trestním řízení bylo účinně zahájeno trestní stíhání M. I. G., roz. D., přestože v době od vydání usnesení o zahájení trestního stíhání až do vyhlášení rozsudku vystupoval pod osobními údaji R. Č..

V návaznosti na zjištění, že osoba v trestním řízení vystupuje pod osobními údaji jiné existující osoby, případně neexistující osoby, je nutné objasnit, jak toto nedopatření napravit, tedy jakým způsobem uvést do souladu osobu obviněného (ve smyslu fyzické shody) s osobními údaji, které jsou s touto osobou spojeny.

Nejvyšší soud se otázkou nápravy uvádění nesprávných osobních údajů zabýval v následujících dvou rozhodnutích.

V usnesení ze dne 20.12.2001, sp. zn. 4 Tz 259/2001 (publikováno též pod č. T 336 v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu č. 13/2002, vydaným nakladatelstvím C.H. Beck), se Nejvyšší soud shoduje se shora citovanými dříve vydanými rozhodnutími v tom názoru, že zjištění o změně osobních údajů nemění nic na relevanci procesních úkonů, učiněných vůči této osobě v době, kdy byla označována jinými než vlastními osobními údaji. Vždy je totiž rozhodující fyzická identita osoby. Z toho důvodu není potřebné a ani žádoucí zastavit trestní stíhání osoby, za níž se obviněný vydával, neboť záměr orgánů činných v trestním řízení směřoval vždy pouze vůči osobě, které bylo usnesení o zahájení trestního stíhání doručeno a vůči níž byly následně činěny procesní úkony. Právě naopak, pokud je trestní stíhání osoby, za níž se obviněný vydával, zastaveno, je tím ze shora uvedených důvodů zastaveno trestní stíhání nikoli osoby, která nese osobní údaje uvedené v usnesení, nýbrž osoby, která byla fakticky trestně stíhána, byť pod jinými osobními údaji, čímž je další trestní stíhání téhož obviněného (tentokrát pod jeho vlastními osobními údaji) vyloučeno z důvodu překážky věci rozhodnuté.

Nutno též podotknout, že usnesení státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2 o zastavení trestního stíhání obviněného R.Č. podle § 172 odst. 1 písm. c) tr. řádu, jehož vydání bylo Obvodním soudem pro Prahu 2 požadováno v rámci usnesení o vrácení věci dle § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu, zrušil nejvyšší státní zástupce jako nezákonné usnesením dle § 174a odst. 1 tr. řádu ze dne 20.11.2015, sp. zn. 1 NZA 1110/2015, které je předkládáno v příloze. Nejvyšší státní zástupce shodně s citovaným usnesením Nejvyššího soudu argumentoval, že zastavit lze trestní stíhání pouze té osoby, vůči níž je trestní stíhání fakticky vedeno, bez ohledu na to, pod jakými údaji uvedená osoba vystupuje. Rozhodující je tak fyzická totožnost osoby, která je trestně stíhána, nikoli osobní údaje, pod kterými vystupuje.

Dále se Nejvyšší soud nastíněnou otázkou způsobu nápravy nesouladu fyzické totožnosti obviněného s osobními údaji, kterými je v rozhodnutích orgánů činných v trestním řízení označen, zabýval ve stanovisku trestněprávního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 07.08.2002, sp. zn. Tpjn 309/2001 (publikováno také pod č. 57/2002 Sb. rozh. NS). Toto stanovisko se omezilo na způsob nápravy vady označení obviněného pouze v rozsudku trestního soudu, nikoli též v dalších rozhodnutích orgánů činných v trestním řízení. Ve stanovisku došel Nejvyšší soud k závěru, že vyhlášení rozsudku, v němž je obviněný označen osobními údaji jiné osoby nebo údaji neexistující osoby, je vadou, pro kterou je možno tento rozsudek úspěšně napadnout řádným či mimořádným opravným prostředkem. Soud vyšel v uvedeném stanovisku z premisy, že osobní údaje obviněného ve smyslu § 120 odst. 2 tr. řádu jsou součástí výroku rozsudku. Z toho důvodu považuje Nejvyšší soud za nepřipustnou neformální opravu rozsudku pouhým opatřením ve formě „přípisu“ předsedy senátu; Nejvyšší soud také odmítl možnost nápravy vydáním opravného usnesení k rozsudku ve smyslu § 131 odst. 1 tr. řádu především z toho důvodu, že opravit lze pouze písemné vyhotovení rozsudku lišící se od rozsudku tak, jak byl vyhlášen, přičemž v uvedených případech jsou osobní údaje obviněného nesprávné již ve vyhlášeném rozsudku. Jakkoli se Nejvyšší soud v citovaném stanovisku nezabýval zákonností trestního stíhání vedeného proti obviněnému, označenému nesprávnými osobními údaji, z kontextu odůvodnění stanoviska lze dojít k závěru, že Nejvyšší soud neshledává trestní stíhání obviněného v nastíněných případech *en bloc* jako nezákonné; za významnou vadu považuje až uvedení nesprávných osobních údajů obviněného v meritorním trestním rozhodnutí, neboť (cit.) *„okolnost, že celé trestní řízení se konalo vůči téže osobě ve smyslu její fyzické identity, není z tohoto pohledu právně významná.“* Nejvyšší soud připomněl, že v důsledku vadného označení odsouzené osoby je – formálně vzato – rozhodnuto o vině jiné osoby, této osobě je také uložen

trest, který se právě této osobě (která reálně trestně stíhána nebyla) zobrazí v evidenci Rejstříku trestů.

Shora citovanou judikaturu Nejvyššího soudu lze shrnout v tom směru, že způsob nápravy označení obviněného nesprávnými osobními údaji se musí odvíjet od fáze trestního řízení a tedy i od důsledku, které tato náprava přinese do právních vztahů uvedené osoby.

Nutnost zastavení trestního stíhání, které naznačuje ve svém usnesení Obvodní soud pro Prahu 2, jako nástroj „ztotožnění“ obviněného, nepřichází v úvahu, přičemž odkázat lze zcela na shora citované usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tz 259/2001, které je použitelné i přes změnu v právní úpravě trestního stíhání (srov. především § 160 odst. 1 tr. řádu ve znění účinném do 31.12.2001). Trestní stíhání bylo ve věci obv. G. zahájeno a vedeno zákonně a jeho zastavením ve vztahu k osobě R. Č. by byla založena překážka věci rozhodnuté ve vztahu k obv. G., případně vydáno nicotné rozhodnutí vzhledem k tomu, že vůči osobě R. Č. (ve smyslu jeho fyzické totožnosti) trestní stíhání reálně ani zahájeno nebylo. Z podobného důvodu nelze souhlasit s názorem Městského soudu v Praze uvedeném v usnesení ze dne 28.04.2015, sp. zn. 7 Tdo 156/2015, který se patrně shoduje s názorem Obvodního soudu pro Prahu 2, když v odůvodnění tohoto usnesení zdůraznil nutnost „nejprve zahájit trestní stíhání M.I. G., roz. D., podle § 160 odst. 1 tr. řádu pro uvedený skutek“.

Obnova řízení, k níž Nejvyšší soud shledal důvody v případě vadného označení odsouzeného v rozsudku, není v případě nemeritorních trestních rozhodnutí přípustná (srov. § 277 tr. řádu *a contrario*). S ohledem na skutečnost, že trestní stíhání proti obv. G. bylo zahájeno a vedeno zákonně, byť v něm obviněný vystupoval pod identitou R. Č., tak v úvahu připadají pouze dvě alternativní možnosti nápravy nesouladu totožnosti obviněného s osobními údaji, pod kterými vystupoval. Buď vydání opravného usnesení k usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 138 tr. řádu za použití § 131 odst. 1 tr. řádu, jak obiter dictum „naznačil“ Obvodní soud pro Prahu 2 v odůvodnění usnesení o vrácení věci státnímu zástupci k došetření, nebo sepsání záznamu, založeného do trestního spisu, o opravě osobních údajů obviněného, kteroužto možnost zvolila státní zástupkyně před podáním v pořadí druhé obžaloby na obviněného G..

K vydání opravného usnesení k usnesení o zahájení trestního stíhání však nelze v uvedených případech shledat podmínky. Z analogického výkladu ustanovení § 131 odst. 1 tr. řádu (provedeného i ve shora citovaném stanovisku Nejvyššího soudu ze dne 07.08.2002, sp. zn. Tpjn 309/2001) je nutné dovodit, že opravné usnesení slouží pouze k nápravě vad, které vznikly v písemném vyhotovení rozhodnutí a v důsledku nichž se vyhotovení rozhodnutí liší od vůle orgánu činného v trestním řízení, kterou chtěl tímto rozhodnutím projevit. Uvedená situace však v daném případě nenastala, neboť vůle policejního orgánu ke dni vydání usnesení o zahájení trestního stíhání R. Č. skutečně směřovala ke stíhání osoby, označené těmito osobními údaji, neboť se za něj obv. M. I. G. vydával a orgány činné v trestním řízení tento omyl nezjistily.

Jako jediný možný postup lze tak v návaznosti na vrácení věci státnímu zástupci k došetření shledat postup, který zvolily orgány činné v přípravném trestním řízení v dané věci, tedy sepsání záznamu o opravě osobních údajů obviněného, který je založen do trestního spisu tak, aby se s ním mohl obviněný seznámit, a následné vedení trestního stíhání proti těmto obviněnému, tentokrát již pod jeho vlastními osobními údaji.

Pokud se pak jedná o výrok o vrácení věci k došetření státnímu zástupci, vyslovený v rámci samotného rozhodnutí o povolení obnovy řízení, i tento postup se jeví být v kontextu uvedeného případu jako nezákonný, neboť přípravné řízení netrpělo vadou, která by takový postup odůvodňovala. V daném případě sledoval soud vrácením věci k došetření jen prokázání správné totožnosti obviněného. Takové dokazování však mohl před opětovným vynesemím rozsudku bez problémů realizovat i soud sám.

Nad rámec výše uvedeného je nutné podotknout, že k podobným závěrům stran posouzení zákonnosti trestního stíhání proti obviněnému, vystupujícímu pod jinými než vlastními osobními údaji, a způsobu nápravy tohoto stavu dospěla též nejvyšší státní zástupkyně ve svém výkladovém stanovisku ze dne 17.08.2004, uveřejněném ve Sbírce výkladových stanovisek Nejvyššího státního zastupitelství pod poř. č. 5/2004.

Nezbývá proto než uzavřít, že postup orgánů činných v přípravném trestním řízení spočívající ve vyhotovení záznamu o opravě osobních údajů obviněného G. a v následném podání obžaloby na téhož obviněného, tentokrát označeného již jeho vlastními osobními údaji, byl správný, a k vrácení věci státnímu zástupci k došetření tak nebyl dán zákonný důvod, neboť byla zachována totožnost skutku ve smyslu § 176 odst. 2 tr. řádu a přípravné řízení nebylo zatíženo ani jinou vadou, kterou nebylo možno napravit v řízení před soudem.

Pokud tedy Městský soud v Praze napadeným rozhodnutím stížnost státní zástupkyně proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 26.02.2015 č. j. 9 T 33/2015-141, jímž byla věc vrácena státnímu zástupci k došetření, dle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu jako nedůvodnou zamítl, rozhodl, aniž by pro takové rozhodnutí byly splněny podmínky, tedy v rozporu se zákonem.

Na základě výše uvedených skutečností proto **n a v r h u j i**, aby Nejvyšší soud:

Podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 28.04.2015, sp. zn. 7 To 156/2015, byl porušen zákon v ustanovení § 148 odst. 1 písm.c) tr. řádu a v řízení, které mu předcházelo, rovněž v ustanovení § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu, a to ve prospěch obviněného M. I. G., roz. D..

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
ministr spravedlnosti ČR

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn. [7 Tz 5/2017](#)